

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput II. Non omnis actus conjunctus cum omissione culpabili, etiam
impossibilis cum eo qui omittitur, participat malitiam omissionis, sed
ille dumtaxat, qui causa est omissionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

2 Neque tunc impotentia à peccato excusat : quia non est antecedens, sed consequens ; nec involuntaria, sed omninò voluntaria : utpote ex perversa ipsius voluntate proveniens. Si tamen de ista perversitate, ademptaque sibi potestate doleret, intra tempus quò horà adhuc recitari possent ; subsequens ommissio externa tunc in se peccatum non esset : utpote per dolorem illum seu resipiscentiam facta in se involuntaria ; tamen ante resipiscentiam contracta fuisset interna ommissionis malitia.

3 Hinc sequitur, quòd iste in foro interno, seu conscientia, non incurreret censuram, si qua foret externa ommissioni annexa. Eam tamen probabilius incurreret in foro externo, id exigente disciplina Ecclesiae ; eò quòd ommissio illa originem haberet ex mala voluntate ; sicut in casu quo voluntariam quis posuisset causam pollutionis, vel occisionis proximi, in ipsum explodendo, vel feminam aut seipsum libidinosè tangendo, licet ante mortem vel pollutionem de eo doleret, nec mortem jam, vel pollutionem impedire valeret, censuram homicidio annexam in foro externo incurreret. Ita Wigers 1. 2. q. 72. a. 6. n. 18. tamen non incurrere putet Escobar 1. 4. n. 242. & 243. referens Sorum, Sanchez, Salas, &c.

4 An etiam pollutio tunc reservata foret, in Religionibus ubi reservatur pollutio voluntaria? Videtur aliquibus quòd non. Tum quia reservatio forum internum respicit. Tum quia non reservatur nisi actus consummatus, qui, in illo casu, non est voluntarius in se, nec in causa : utpote per poenitentiam retractata, anrequam haberet effectum. Aliis ad casum reservatum sufficere videtur actus consummatus in causa, quæ licet jam non amplius voluntaria sit, voluntariè tamen posita fuit. Quidquid de eo sit, foret haud dubiè casus reservatus, si sequeretur ex causa voluntaria non retractata, tamen impediri non posset eà posita. Quia tunc foret in se peccatum, secundum se confitendum ; licet hoc negent Vasquez, Layman, Amicus, &c. hoc in puncto nimis laxè sentientes. Videnda quæ dixi p. 1. cap. 24. & 25.

CAPUT II.

Non omnis actus conjunctus cum ommissione culpabili, etiam impossibilis cum eo qui omittitur, participat malitiam ommissionis, sed ille dumtaxat, qui causa est ommissionis.

5 Ratio est quia sunt plerique actus, qui nullo modo se habent antecederet ad ommissionem, sed merè concomitanter ; nec ad eam se habent per se, sed per accidens, ut sunt illi quos homo vult propter seipfos, non propter ommissionem ; eò quòd homo ita sit comparatus, ut etiam actus illos non poneret, actum præceptum nihilominus ommitteret. Quo casu cum homo propter illos non omittat facere quod debet, in illis non vult ommissionem. Cur ergo participarent malitiam ommissionis : Tunc so-

lùm eam participarent, dum per eos sibi potestatem adimeret in futurum adimplendi præceptum, casu quo de omittendi voluntate poeniteret. Quia tunc causa foret ommissionis, saltem continuatæ, uti n. 1. declaratum est.

Omnis etiam actus (quàmlibet aliàs bonus) ommissionis malitiam eo ipso participare incipit, quo incipit per se esse causa moralis ipsius. Partim quia fit, quando non debet ; partim quia malum est omne quod per se mali causa est, juxta illud : *Non potest arbor bona fructus malos facere.*

CAPUT III.

Plurima sunt ommissiones culpabiles, ad quas major fidelium pars vix reflexit, licet non solum peccata sint, sed & proxima plurimum aliorum peccatorum occasiones.

Tales sunt ommissiones actuum virtutum, 7 qui necessarii sunt ad actus præceptos aliarum virtutum. Nam ommissio, seu neglectus, v. g. orationis, occasio est lapsus in mortale peccatum, per defectum fortitudinis contra tentationem, juxta illud : *Vigilate & orate, ne intretis in tentationem.* Rara etiam de Deo cogitatio, frequenter causa est jacturæ divini amoris, qui animæ vita est, quæ sine amore non consistit.

Talis quoque est ommissio, seu neglectus 8 pascendi animam devotâ consideratione veritatum Evangelicarum, aliisque exercitiis pietatis, quibus idem amor inchoatur, nutritur, roboratur, perficitur. Talis denique ommissio & neglectus discendi ea quæ ad proprium cuiusque statum pertinent, sicut & neglectus cavendi à vita dissipata, irregulari, laxiore, sine poenitentia, sine vigili sui custodia, sine cura corrigendi venialia. Cum tali namque vita divinus amor vix aut ne vix quidem subsistere potest. Peccator proinde censendus non est ex toto corde ad Deum conversus, nisi in eo se emendet, correctisque negligentis istis, vitæ christianæ exercitia, iis contraria, sedulo amplexus fuerit.

Et quid hinc confectarium est, nisi quòd 9 seipfos decipiunt Christiani multi, quibus cura non est, nisi cavere à criminibus grossioribus & corporalibus, non autem à spiritualibus, à superbia utique & sæculi deliciis ac vanitatibus? Fateor nihilominus inter occasiones grossiorum criminum, ommissionesque actuum supradictorum, istud esse discriminis, quòd priores ut plurimum conjunctæ sint cum mortali peccato ; ommissio verò exercitii præfatarum virtutum, tamen non parvi ad salutem sint momenti, sic consideranda non sit, quasi unaquæque ommissio in particulari censenda sit proxima peccati mortalis occasio ; & ideò poenitens ob eam absolutione censendus non est indignus, nisi negligentia tanta fuerit, ut argumento sit, animam notabiliter deficere in studio salutis, curaque divini amoris, atque